

Był to niełatwy czas dla całej spółdzielczości w kraju, w tym spółdzielni uczniowskich, które z powstaniem FRSU zyskały aktywnego i rzetelnego partnera we wspieraniu młodzieżowych spółdzielni. Podstawowym instrumentem wsparcia jest instruktaż, wiedza o spółdzielczości, praktyczne doradztwo oraz kursy i szkolenia FRSU dla instruktorów i opiekunów.

Aktywne 30-lecie w dziele dla młodych kooperatystów.

Na 23 czerwca 2021 r. organizatorzy zaprosili grupę działaczy i gości na uroczyste, jubileuszowe zebranie Rady i Zarządu Fundacji, z okazji jej 30-lecia: miejsce Kraków, ul. Malborska w Spółdzielczym Centrum Szkoleniowo Konferencyjnym OPTIMA. W programie – prezentacja dorobku FRSU, wręczenie medali zasłużonym działaczom oraz chwile wspomnień przy kawie i ciastku. Spotkanie, które przebiegało z zachowaniem reżimu sanitarnego otworzył i gości witał Przewodniczący Rady FRSU **Zdzisław Zatorski**. Obszerną, interesującą prezentację przeplataną licznymi informacjami i zdjęciami z wydarzeń 30 - lecia przedstawiła Prezes Zarządu FRSU **Anna Bulka**, a nagromadziło się dokumentów i materiałów niemało.

Z prezentacji przekonująco wynika, że Fundacja od lat podejmuje i realizuje szereg pozytywnych inicjatyw i ciekawych form pracy z młodzieżą. Jest fundacją ogólnopolską, współpracuje z wieloma partnerami społecznymi, krzewi wiedzę o spółdzielniach uczniowskich w środowisku szkolnym i podmiotach oświaty, wychowania oraz do spraw młodzieży. Stara się o zainteresowanie spółdzielczością organów administracji państwowej.

Wśród multum wydarzeń w 30-leciu wymieńmy garść szczególnie znaczących. To dwa Kongresy Spółdzielczości Uczniowskiej - I w 2009 r. i II w 2014 r. Oba zgromadziły po kilkaset gości i delegatów młodzieżowych, opiekunów i instruktorów, przedstawiciele ministerstw oraz spółdzielni dorosłych. Na obu kongresach uchwalono ambitne programy działania, które pobudziły na tamten czas zainteresowanie społeczne sprawami SU.

Z okazji 110-lecia spółdzielni uczniowskich w Polsce, Fundacja we współpracy z Krajową Radą Spółdzielczą zorganizowała w Krakowie Międzynarodową Konferencję Spółdzielni Uczniowskich w dniach 22 i 23 października 2010 r. Obok działaczy i młodzieży z kraju, udział wzięli przedstawiciele ruchu spółdzielczego z Anglii, Francji, Włoch, Malty i Malezji. Gdy zdarza się okazja Fundacja dzieli się doświadczeniami naszych spółdzielni uczniowskich na zagranicznych spotkaniach i konferencjach, jak w Berlinie, Chinach, Francji, Anglii, Hiszpanii w Brukseli na forum Międzynarodowego Związku

Spółdzielczego oraz Cooperative Europe i Europejskiej Konfederacji Spółdzielni Pracy, Przemysłowych, Usługowych i Socjalnych CECOOP. Promotorem tych informacji jest członek Rady CECOOP i działacz międzynarodowego ruchu spółdzielczego Janusz Paszkowski, Prezes Zarządu ZLSP.

Na sejmikach, szkoleniach, olimpiadach.

Integracyjną formą działania FRSU są coroczne Sejmiki Spółdzielni Uczniowskich. Odbyło się ich licząc wcześniejsze lata 23. Są okazją do prezentacji osiągnięć i problemów SU, wręczenia nagród, odznaczeń, wyróżnień, podziękowania za pracę instruktorom i opiekunom.

W 30-leciu Fundacji przewinęło się wiele przedsięwzięć adresowanych do szkolnych spółdzielni, na ogół realizowanych cyklicznie. **To 18 edycji konkursu ekologicznego pod hasłem „Zdrowa przyroda - zdrowa żywność - zdrowy człowiek”**, kilkanaście edycji **Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Spółdzielczości** – uczestniczyło w nich we wszystkich edycjach ok. 1500 uczniów z ok. 900 szkół z całego kraju. Zrealizowano 19 edycji konkursu na najlepiej pracującą spółdzielnię uczniowską o puchar Krajowej Rady Spółdzielczej, udział wzięło kilkaset tych spółdzielni. We współpracy ze spółdzielczością bankową SU uczestniczyły w konkursach „Dziś oszczędzam w SKO – jutro w Banku Spółdzielczym”, a później w „Talentowisku”.

Co roku pod patronatem Krajowej Rady Spółdzielczej organizowane są przez Fundację kursy szkoleniowe dla opiekunów oraz instruktorów SU. Przedstawiciele Fundacji uczestniczą w wydarzeniach szkolnych spółdzielni w terenie, jak np. z okazji rocznic działalności danych spółdzielni, obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości z udziałem młodzieży, jarmarków świątecznych z udziałem szkół. Byli oni aktywnymi uczestnikami Kongresu Ruchu Spółdzielczego w Lublinie w 2019 r., na konferencji w Senacie RP w sprawie m.in. spółdzielni uczniowskich w 2016 r., konferencjach w województwie mazowieckim organizowanych przez Kuratorium w 2015 r. w związku ze zmianami prawnymi i koniecznością dostosowania szkolnych sklepików do nowych przepisów w zakresie żywienia.

Fundamentem są ludzie.

Jubileusz 30-lecia stał się okazją do zaprezentowania chlubnej, choć świeżej historii Fundacji, ale **także ludzi ją tworzących** – „ojców założycieli” i licznych następców - działaczy, którzy kontynuują ich dzieło. Zaproszono więc seniorów i weteranów o historycznych wręcz zasługach dla Fundacji i jej misji. To **Mieczysław Kozłowski** wieloletni Przewodniczący Rady FRSU, pedagog, były dyrektor szkoły. **Michał Zaremba** – współzałożyciel i długoletni Prezes Zarządu Fundacji, Wiesław Wójcik Wiceprzewodniczący Rady Fundacji aktywnie zaangażowany w jej pracach, **Władysław Kołoczek** długoletni Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Spółdzielni Uczniowskich w Katowicach, oraz członek Zarządu Fundacji. Przybyli również – Jerzy Lubas wieloletni I zastępca Prezesa Zarządu FRSU i Andrzej Kalina Główny Księgowy

FRSU.

Wśród zaproszonych nie zabrakło też na jubileuszu zasłużonych Pań - Teresy Świętoń, Stanisławy Dvorak, Krystyny Sulińskiej, Ewy Baran, Elżbiety Mazur, Barbary Leśniak. Kadra opiekunów i instruktorów to przecież w dominującej mierze Panie i należałoby używać na określenie tej funkcji rodzaju żeńskiego.

Podniosłą, ale i wzruszającą częścią jubileuszu stało się wręczenie grupie seniorów medali, dyplomów i odznaczeń. Przypomniano, że Fundacja ustanowiła wyróżnienia honorowe: Statuetkę „Przyjaciel Spółdzielczości Uczniowskiej” oraz medal na 120-lecie spółdzielczości uczniowskiej w Polsce 1900 – 2020. Inicjatorem tych wyróżnień jest **red. Tadeusz Krasuski** Wiceprzewodniczący Rady FRSU i działacz spółdzielczy na niwie dziennikarskiej. Jako pełniący funkcję Przewodniczącego Kapituły Medalu 120-lecia, wręczył medale wraz z dyplomami grupie zasłużonych seniorek i seniorów, podkreślając indywidualne zasługi osób wyróżnionych.

Trzy osoby uhonorowano wydanym przez Krajową Radę Spółdzielczą Medalem pamiątkowym z okazji 100-lecia uchwalenia ustawy Prawo Spółdzielcze w Polsce w 1920 r. wraz z reprintem tej ustawy w formie książkowej, z historycznym komentarzem z 1921 r. autorstwa prof. Stanisława Wróblewskiego, ówczesnie z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Prezes Paszkowski przekazał okolicznościowe dyplomy i gratulacje przedstawicielom Fundacji.

Warto wspomnieć, że Złotym lub srebrnym Krzyżem zasługi RP odznaczone zostały w ostatnich latach trzy działaczki FRSU: Anna Bulka, Anna Mironiuk i Zofia Węgrzyniak. Medalem 120-lecia spółdzielczości Uczniowskiej w Polsce, Fundacja udekorowała m.in. **Kierownictwo Krajowej Rady Spółdzielczej**, Przewodniczącego Senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Senatora **Jana Filipa Libickiego**, Ministra Edukacji i Nauki prof. **Przemysława Czarnka**, Panią Minister Rodziny i Polityki Społecznej **Marlenę Maląg**, Pana **Giuseppe Gueriniego** Prezydenta CECOOP, Panią **Dianę Dوغان** Sekretarza Generalnego CECOOP, Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej Ministra Piotra Mazurka i szczególnie zasłużonych dla spółdzielni uczniowskich działaczy i jej sympatyków.

Z tortem i szampanem.

Jubileusz przebiegał w koleżeńskej atmosferze, były wspomnienia wspólnych wycieczek z kraju i zagranicy, kursów i szkoleń. Dzielono się doświadczeniami i wrażeniami pracy z młodzieżą spółdzielczą. Z ciekawością zapoznano się z „niespodzianką”, która pozwoliła spojrzeć jubilatom z humorem na siebie lub kolegów z minionych zdarzeń. **Bronisław Bieś** członek Zarządu Fundacji wybrał z archiwum zdjęciowego scenki z uczestnikami kursów, szkoleń, wycieczek, sejmików i na zasadzie „w krzywym zwierciadle” opatrzył je dowcipnym serdecznym komentarzem.

Nie brakło na sali uśmiechu, niejednemu bohaterowi wspomnień łza błysnęła w oku. Były liczne podziękowania za pracę, kwiaty z życzeniami i gratulacje z okazji 30-lecia dla Prezes Zarządu Anny Bulki. **Uczestnikom spotkania wręczono znaczki klapowe COOP- rozpoznawalny międzynarodowy znak spółdzielczości.**

Uczestnicy jubileuszu posileni zostali smacznym lanczem. Finałem imprezy stało się wniesienie okazałego tortu z napisem „30-lat minęło”. Strzeliły korki od szampana, pierwsze cięcie tortu wykonał Mieczysław

Kozłowski. „Z wieku i urzędu ten zaszczyt mu się należy” jakby ocenił wieszcz. Przy kawie i torcie jeszcze wspomniano, gawędzono, stopniowo się rozchodząc.

Z prezentacji i dyskusji nie tylko jubileuszowych wyłania się pytanie: **jakie są główne zasługi FRSU w 30-leciu?** Odpowiedź może być wielowątkowa, ale z pewnością **Fundacja obroniła potrzebę istnienia i funkcjonowania w szkole spółdzielni uczniowskich**, co w ostatnich latach nie zawsze uznawano. Co więcej Fundacja jest aktywnym uczestnikiem dyskusji o SU i pobudza tą problematykę w opiniach projektów ustawy, zapytaniach o interpretacje finansowe w działaniu SU, wskazywaniu najważniejszych potrzeb tych spółdzielni, nie zawsze materialnych. Również dzięki tej aktywności zamiast „a po co te spółdzielnie” coraz lepiej słychać: **jak można im pomóc w utrzymaniu i rozwoju.**

Fundacja jest animatorem i orędownikiem poglądu, że **obecnie spółdzielniom uczniowskim najbardziej potrzebne jest kompleksowe uregulowanie kwestii prawnych zakładania i funkcjonowania.** Może to być ustawa, może to być nowelizacja Prawa Spółdzielczego, ale skuteczne mogą też być także akty mniejszej rangi, jak decyzje w drodze rozporządzenia normujące działalność tych spółdzielni w szkole, lub uchwalenie nowego wzorcowego statutu SU. Jest jeszcze jeden efekt 30-lecia FRSU – utrzymanie niemałej wciąż kadry entuzjastów tych spółdzielni – opiekunek i instruktorek SU, by podkreślić rolę Pań.

Wszyscy działamy z nadzieją, że przyjdą dla tych spółdzielni lepsze czasy.

Tadeusz Krasuski